

			ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ 1 ^η Υ.ΠΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΚΑΤ» ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ		
Αρ. πρωτοκόλλου: 9.6		Έκδοση 2 ^η , Μάιος 2024		Σελ. 1 από 4	
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΡΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ					
Υπεύθυνη σύνταξης:		Ισιδώρα Μπακογιάννη			
Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας		Χρυσούλα Στούκα			
Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας		Χρυσόστομος Μαλτέζος			
Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου		Νεκτάριος Κορρές			
<i>Αρχική έγκριση:</i> Επιστημονικό Συμβούλιο 08/09/2016 Διοικητικό Συμβούλιο 22/11/2016		Νοσηλευτική Διεύθυνση Επιστημονικό Συμβούλιο Διοικητικό Συμβούλιο		08/05/2024 21/05/2024 05/06/2024	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- ΟΡΙΣΜΟΙ

Υποδότη χορήγηση είναι η είσοδος φαρμάκου στο λιπώδη ιστό κάτω από την επιδερμίδα και το χόριο. Ο ιστός αυτός φέρει λίγα αιμοφόρα αγγεία οπότε ο ρυθμός απορρόφησης του φαρμάκου από τα τριχοειδή αγγεία είναι αργός και σταθερός.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Για να εξασφαλίσουμε την σωστή χορήγηση του φαρμάκου απαιτείται επιλογή σωστού εξοπλισμού, κατάλληλης περιοχής χορήγησης & σωστής τεχνικής.
- Τα σημεία όπου μπορούν να χορηγηθούν υποδόριες ενέσεις είναι:
 - ✓ Εξωτερική επιφάνεια του βραχίονα
 - ✓ Κοιλιακή χώρα(εκτός μέσης γραμμής και 5εκ περιομφαλικά)
 - ✓ Πρόσθια και έξω επιφάνεια του μηρού
 - ✓ Άνω τμήμα της πλάτης
 - ✓ Άνω έσω γλουτιαία χώρα

Ταχύτερη απορρόφηση γίνεται στην κοιλιακή χώρα.

- Επιλέγουμε το μήκος της βελόνας με βάση το μέγεθος του υποκείμενου υποδόριου ιστού, το βάρος σώματος του ασθενή και τη σωματοδομή του. Η χρησιμοποιούμενη βελόνα μπορεί να είναι 25-30G, μήκους συνήθως 0,9 cm και 1,6 cm.
- Ορισμένα φάρμακα διατίθενται σε προγεμισμένες φύσιγγες με προσαρμοσμένη βελόνα.
- Η δημιουργία πτύχωσης του δέρματος προ της χορήγησης, συνιστάται σε λεπτότερους ασθενείς και εάν χρησιμοποιούμε μεγαλύτερου μήκους βελόνα.
- Η αναρρόφηση, προ της υποδόριας έγχυσης δεν ενδείκνυται. Αντενδείκνυται σαφώς κατά τη χορήγηση ηπαρίνης, επειδή μπορεί να οδηγήσει σε σχηματισμό αιματώματος.

- Σε προγεμισμένη σύριγγα ηπαρίνης χαμηλού μοριακού βάρους δεν απομακρύνουμε τη φυσαλίδα αέρα προ της έγχυσης, γιατί μπορεί να αλλοιώσουμε τη δόση του χορηγούμενου φαρμάκου. Μετακινούμε τη φυσαλίδα στη βάση του εμβόλου, με ελαφρύ χτύπημα της σύριγγας.

ΥΛΙΚΑ

- Φάρμακα
- Σύριγγες 1 ml με υποδιαίρεσεις σε 100 i.u. και βελόνες 27G, ή προγεμισμένη φύσιγγα με προσαρμοσμένη βελόνα
- Αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα
- Τολύπια
- Νεφροειδές
- Γάντια μιας χρήσης

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
1. Διασφαλίστε εφαρμογή των γενικών αρχών χορήγησης φαρμάκων.	Πρόληψη λαθών και παραλήψεων.
2. Εφαρμόστε υγιεινή χεριών.	Ελαχιστοποιεί την πιθανότητα μετάδοσης λοιμώξεων.
3. Ταυτοποιήστε τον ασθενή και ενημερώστε τον για την διαδικασία.	Πρόληψη λάθους, ενίσχυση συνεργασίας και μείωση άγχους.
4. Εξασφαλίστε την ιδιωτικότητα του ασθενή.	Μείωση του άγχους.
5. Τοποθετήστε τον ασθενή στην κατάλληλη θέση, ανάλογα με το σημείο που θα γίνει η ένεση.	Άνεση ασθενή, διευκόλυνση νοσηλευτή.
<ul style="list-style-type: none"> • Η ηπαρίνη χαμηλού μοριακού βάρους χορηγείται συνήθως στην κοιλιακή χώρα. • Σε επαναλαμβανόμενη χορήγηση π.χ. ινσουλίνης συστήνεται τα σημεία να εναλλάσσονται κυκλικά. Κάθε φορά η ένεση να γίνεται 2εκ μακριά από το προηγούμενο σημείο χορήγησης για πρόληψη λιποδυστροφίας. 	
1. Βεβαιωθείτε ότι η περιοχή δεν είναι ευαίσθητη και δεν έχει επάρματα και οζίδια.	Η εμφάνιση επαρμάτων και οζιδίων υποδηλώνει πιθανά προηγούμενη έγχυση στην περιοχή με κακή απορρόφηση.
2. Φορέστε γάντια.	Προστασία νοσηλευτή.
3. Καθαρίστε την περιοχή με βαμβάκι και αντισηπτικό. Εφαρμόστε κυκλικές κινήσεις από το κέντρο προς την περιφέρεια. Αφήστε το διάλυμα να στεγνώσει.	Μείωση πιθανότητας μόλυνσης. Αποφυγή ερεθισμού από την εισαγωγή αλκοόλης στους ιστούς.
4. Τεντώστε ή ανασηκώστε το δέρμα	Η πτύχωση συνιστάται για την άρση του

στο σημείο της ένεσης. Στα αδύνατα άτομα ανασηκώστε το δέρμα και στα παχύσαρκα τεντώστε.	υποδόριου ιστού από τον υποκείμενο μυ. Αν το δέρμα είναι τεντωμένο η είσοδος της βελόνας είναι ευκολότερη και λιγότερο επώδυνη.
5. Οι υποδόριες ενέσεις γίνονται με γωνία 45° – 90° ανάλογα με το πάχος του ιστού και το μήκος της βελόνας.	Στην μικρότερη βελόνα τοποθετήστε με 90° και στην μεγαλύτερη βελόνα με 45°.
6. Εισάγετε τη βελόνα με σταθερή και γρήγορη κίνηση. Αν έχετε ανασηκώσει το δέρμα, μετά την είσοδο της βελόνας, απελευθερώστε το.	Αποφυγή τραυματισμού των ιστών. Μείωση του πόνου και της δυσφορίας του ασθενή.
7. Ενέστε το φάρμακο αργά και αφαιρέστε τη βελόνα σταθερά και γρήγορα.	Ταχεία έγχυση δημιουργεί πίεση στους ιστούς και δυσφορία στον ασθενή.
Η αργή (για τουλάχιστον 10´´) και σταθερή έγχυση της ηπαρίνης χαμηλού μοριακού βάρους μειώνει την πιθανότητα σχηματισμού μωλώπων.	
8. Ασκήστε ελαφρά πίεση στην περιοχή αλλά αποφύγετε την τριβή και την μάλαξη της περιοχής.	Η τριβή μπορεί να προκαλέσει βλάβη των ιστών, απρόβλεπτη απορρόφηση του φαρμάκου και σχηματισμό αιματώματος.
9. Μην επανατοποθετείτε το κάλυμμα της χρησιμοποιημένης βελόνας. Απορρίψτε βελόνα και σύριγγα στο κατάλληλο δοχείο.	Πρόληψη τραυματισμών.
10. Εξασφαλίστε την άνετη θέση του ασθενή.	Προαγωγή ευεξίας ασθενή.
11. Αφαιρέστε τα γάντια και εφαρμόστε υγιεινή χεριών.	Πρόληψη εξάπλωσης μικροοργανισμών.
12. Ενημερώστε το νοσηλευτικό φάκελο του ασθενή.	Επαρκής τεκμηρίωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lynn, P. (2012). Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και νοσηλευτική διεργασία. Εκδόσεις Πασχαλίδης, Αθήνα σελ. 186-197.
- Fidan, O., Zeyrek, A.S., Arslan, S. (2023). Subcutaneous injections: A cross-sectional study of knowledge and practice preferences of nurses. Contemporary Nurse, 59 (3), 214-226.
- Clair-Jones, A.St., Prignano, F., Goncalves, J., Paul, M., Sewerin, P. (2020). Understanding and minimizing injection-site pain following subcutaneous administration of biologics: A narrative review. Rheumatology and Therapy, 7, 741-757.

- Hanson, A., Haddad, L.M. (2024). Nursing Rights of Medication Administration. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing.
- Royal Pharmaceutical Society. (2019). Professional Guidance on the Administration of Medicines in Healthcare Settings. file:///C:/Users/user/Downloads/Professional-Guidance-on-the-Administration-of-Medicines-in-Healthcare-Settings.pdf
- Taylor, C., Lillis, C., LeMone, P, Επιμ. Λεμονίδου, Χ.Β. (2006). Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Τόμος III. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα